

— — — —

Het huidige Europese AI-beleid lijkt op de begindagen van COVID. De trendlijnen laten zien dat we een exponentiële curve opgaan, en door de aankondiging van de preview van Anthropic's Claude Mythos beginnen Europese leiders zich dit langzaam te realiseren. AI schrijft al de meeste software bij de toonaangevende AI-labs, begint zijn eigen onderzoeksprogramma's uit te voeren, en is cyberbeveiliging op zijn kop aan het zetten. Binnen afzienbare tijd zal het arbeidsmarkten, oorlogvoering en het mondiale machtsevenwicht verstoren. De laatste keer dat een technologie het leven zo volledig veranderde als AI nu op het punt staat te doen, noemden we het een Industriële Revolutie.

Het grootste deel van Europa is nog niet doordrongen van het tempo en de omvang van de aankomende veranderingen, en degenen die het wel beseffen, vragen er niet genoeg aandacht voor. Het is comfortabeler om te hopen dat AI wel over zal waaien, dat de risico's zich niet zullen verwezenlijken, of dat we door slim te zijn de harde keuzes kunnen vermijden die nodig zijn om relevant te blijven in een snel veranderende wereld. Maar dit is geen moment voor gewone politiek.

Europa 2031 is een poging om uit te leggen wat Silicon Valley ziet en Europa niet. Maar het is ook een poging om het continent wakker te schudden, zodat we zeggenschap kunnen behouden over onze eigen toekomst.

Ons verhaal begint in januari 2025, met de lancering van het R1-model van DeepSeek, en loopt tot maart 2031 - het moment waarop Europa de mogelijkheid om zijn eigen koers uit te zetten min of meer verloren heeft. Het verhaal sluit af met een epiloog in 2034 die terugblijkt op de keuzes die tot het afglijden naar irrelevantie van Europa hebben geleid, en op de alternatieven die vandaag, in juni 2026, nog beschikbaar zijn.

De verhaallijn die we uitstippelen is niet bedoeld als voorspelling. Maar we hebben geprobeerd om het intern consistent, technisch kloppend en herleidbaar te maken tot dynamieken die je nu al kan zien. De exacte data en

gebeurtenissen zijn niet waar het om draait, waar het om gaat is dat het *soort* toekomst dat we beschrijven aannemelijk genoeg is om zeer serieus genomen te worden.

Het is één ding om in abstracte termen over de potentiële gevolgen van AI te lezen, maar het is iets anders om het in je botten te voelen. Daarom hebben we Europa 2031 geschreven als een novelle, verteld door de ogen van twee fictieve personages. We hebben echter de gebeurtenissen die ze ervaren zo realistisch mogelijk gehouden, en we willen ons zeker niet verschuilen voor kritiek achter een dekmantel van fictie. Er zijn vast punten waarop we de plank hebben misgeslagen, en we verwelkomen oprecht inhoudelijke feedback. Als het verhaal een breder en urgenter debat op gang brengt over transformatieve AI en de rol van Europa in die transitie, zijn we in veel van onze voornemens geslaagd.

Veelgestelde vragen

WIE HEEFT DIT GESCHREVEN?

×

Europa 2031 is geschreven door een kleine groep AI-onderzoekers, denktankers en investeerders die hun carrière hebben doorgebracht op het grensvlak van frontier AI en Europees beleid. Samen hebben we politieke leiders geadviseerd, geholpen om Europese AI-wetgeving vorm te geven, nationale AI-strategieën geschreven voor Duitsland en Nederland, frontier AI-modellen gebouwd, geïnvesteerd in toonaangevende Europese AI-bedrijven, en bijgedragen aan het kernteam dat het International AI Safety Report heeft geschreven.

Alle initiatiefnemers dragen bij op persoonlijke titel, en de standpunten en meningen in Europa 2031 weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs die van hun huidige of vroegere werkgevers of organisaties waar ze actief waren.

- **Daan Juijn** (NL) is Director of Research bij Arq Foundation, een Brusselse denktank die zich richt op het voorbereiden van Europa op transformatieve AI.
- **Stan van Baarsen** (NL) is AI Fellow aan het Delta Institute en mede-auteur van het Nationale Nederlandse AI-plan.
- **Judith Dada** (DE) is General Partner bij Visionaries Club, een in Londen en Berlijn gevestigd VC-fonds, en adviseert de Duitse regering over AI-transformatie.
- **Maximilian Negele** (DE) is een AI governance onderzoeker aan het Oxford Martin AI Governance Initiative en samen met Daan en Michiel auteur van het rapport "Europa en de geopolitiek van AGI".
- **Lily Stelling** (UK/NL) is aangesloten bij het Oxford Martin AI Governance Initiative, als Rhodes Scholar en technical AI governance researcher.
- **Philip Fox** (DE) is Europees AI Policy Lead bij het KIRA Center, een Berlijnse AI-denktank, en co-auteur van het International AI Safety Report 2025 en 2026.
- **Alex Petropoulos** (GR/UK) is Chief of Staff bij de Arq Foundation en werkt samen met Daan.
- **Michiel Bakker** (NL) is Assistant Professor aan MIT, een AI Researcher bij Google DeepMind en co-auteur van het Nationale Nederlandse AI-plan.

Wij willen ook een aantal mensen bedanken zonder wie Europa 2031 nooit tot stand had kunnen komen. Geen van hen is het noodzakelijkerwijs eens met de gebeurtenissen en aanbevelingen die wij beschrijven, en eventuele fouten zijn van onszelf.

Als eerste Tom Chivers. wiens schrijven een droog scenario omtoverde tot een

boeiend verhaal dat leuk is om te lezen, en die ook de audioversie van het verhaal insprak.

Ten tweede Daniel Kokotajlo, Thomas Larsen en de rest van het team van het AI Futures Project. AI 2027 was een grote inspiratie voor ons werk, en we hopen dat we recht hebben gedaan aan het format dat het introduceerde (Europa 2031 is op geen enkele manier verwant met AI 2027).

Ten derde, Anton Leicht, wiens strategische inbreng het uiteindelijke verhaal sterk heeft vormgegeven.

Ten vierde, Chloé Touzet en Bálint Pataki, wiens politieke en institutionele kennis het scenario aanzienlijk realistischer maakte.

Ten vijfde, Katy Sexton, wiens steun op gebied van communicatie en media-voorlichting van groot belang was om te zorgen dat Europa 2031 het gehoopte publiek kon bereiken.

Ten zesde, de vertalers die Europe 2031 in hun eigen taal bij lezers hebben gebracht: Erika Tom (Kroatisch), Jonas Argelo (Nederlands), Tatu Ahponen (Fins), Sakshi Chaubey (Hindi), Subin Kim (Koreaans), Bart Kubiak (Pools), Bioshok (Shota Arimichi, Japans) en Stine Lyngsø Beltoft (Deens).

Verder willen we de volgende mensen bedanken voor hun hulp en feedback:

Ben Harack, Daniel Privitera, Harry Law, Henry Papadatos, Jaime Sevilla, Jan-Willem van Putten, Oscar Delaney, Philip Trippenbach, Pieter Garicano, Sander Volten, Charles Martinet, Tim Rocktäschel en Hélène Landemore.

We hebben dit verhaal geschreven omdat we ons ernstig zorgen maken over Europa en omdat we geloven dat een sterk Europa belangrijk is voor een betere wereld. We hebben geen interesse in hype, noch in cynisme. Veel slimme en goed geïnformeerde mensen in Silicon Valley hebben ons continent al afgeschreven en zijn ervan overtuigd dat onze ondergang een onomkeerbaar feit is. Sommige van onze collega's in de VS vragen waarom we niet verhuizen naar Californië zolang het nog kan. Wij weigeren dit lot te aanvaarden. Hoewel hun argumenten overtuigend zijn, vinden we dat ze de sterke punten van Europa te snel afwijzen. Wij zijn van mening dat Europa deze technologie nog steeds kan sturen in plaats van er door te worden gestuurd, maar alleen Europa de wil vindt om dat te doen. We hopen dat dit scenario helpt om die wil te vinden.

MOETEN WE SILICON VALLEY ECHT VERTROUWEN OP VLAK VAN AI?

×

De duidelijkste signalen over wat er qua AI op ons afkomt, zijn afkomstig van een hecht netwerk van de elite in Silicon Valley, kringen die Europeanen vaak afkeuren en negeren. San Francisco is de thuisbasis van veel slimme, goedbedoelende AI-experts. Maar het is ook de thuisbasis van een paar Big Tech CEO's die moreel weerzinwekkende hebben gehandeld, feitelijk onjuiste claims hebben gedaan en die schatrijk worden van de AI-boom. Dat betekent echter niet dat ze ernaast zitten op het gebied van AI - in tegendeel, veel van hun voorspellingen zijn veel beter gebleken dan die van Europese AI sceptici. Wij denken dat het van vitaal belang is om te blijven luisteren naar de mensen die het dichtst bij de technologie staan, ondanks hun tegenstrijdige belangen. We moeten hun beweringen onder de loep nemen, maar ze niet onmiddellijk afwijzen. Alleen omdat AI bedrijven zeggen dat het zonnig is betekent dit niet dat het buiten donker is.

WAT IS JULLIE MENING OVER DE RISICO'S DIE AI MET ZICH MEEBRENGT?

×

We realiseren ons dat ons scenario zich bijna uitsluitend richt op Europese soevereiniteit, en slechts kort raakt aan andere aspecten van de AI-transitie, waarvan sommige misschien dringender zijn. Dit was opzettelijk. Wij zijn van mening dat Europa zijn handelingsvermogen en zijn onderhandelingspositie moet behouden als het überhaupt iets wil doen, waaronder het beperken van AI-risico's.

We zijn aan dit project begonnen, mede omdat we denken dat een sterker Europa, gegeven de huidige omstandigheden, zal leiden tot een veiligere en betere AI-transitie. Europa heeft een sterke staat van dienst als verdediger van grondrechten en waarden, ook op het gebied van AI. Wij staan volledig achter de General-Purpose AI Code of Practice van de AI Act en het door deskundigen geleide proces van de EU dat tot die gedragscode heeft geleid. Wij zijn van mening dat een sterk Europa kan fungeren als een verantwoordelijker en positiever tegenwicht voor grootmachten, terwijl een zwak Europa dat niet kan.

We hebben al eerder openhartig gesproken over AI-beveiliging en -veiligheid. Laten we, om misverstanden te voorkomen, heel duidelijk zijn: we geloven dat er een significante kans is dat geavanceerde AI ernstig misloopt, hetzij door cyber- of biologisch misbruik, extreme concentratie van macht, of het niet afstemmen van AI-systemen op menselijke waarden. In het ergste geval zou dit kunnen leiden tot het uitsterven van de mens of haar permanente machteloosheid.

Deze risico's worden uitgebreid besproken, ook in gezaghebbende publicaties zoals het International AI Safety Report. Ons verhaal is geenszins een poging om deze af te wijzen. Integendeel: we hopen Europa in staat te stellen om, onder andere, deze risico's vanuit een positie van kracht te beperken

DOOR WIE WORDEN JULLIE GEFINANCIERD?

×

Het grootste deel van het werk aan dit scenario werd gedaan door mensen in hun vrije tijd. Arq Foundation, waar co-auteurs Daan Juijn en Alex Petropoulos werken, leverde beperkte financiering voor zaken zoals een website en professionele vertaling. We kregen geen financiering vanuit de AI-industrie, en we hebben geen enkel winst oogmerk. De auteursgroep omvat bewust denktankers, academici, technische onderzoekers en investeerders, om een breed scala aan perspectieven samen te brengen.

Het herstel van het Europees handelingsvermogen zal een enorme inspanning zijn. Hoewel velen hier al hard aan werken, zijn er veel meer stemmen voor nodig: van opinieleiders en communitybouwers, tot onderzoeksideeën en agendavorming, tot politieke uitvoerders in het veld en financiers om dit alles te versnellen. Om dit veld op gang te brengen, hebben we talent, kapitaal en ideeën nodig. Als je er één van hebt, maar de anderen mist, neem dan contact op via info@europe2031.ai, dan proberen we je te matchen met medewerkers en filantropische financiers die geïnteresseerd zijn in dit onderwerp. Met een aantal van hen staan we al in contact.

Neem contact op

Als je iets hebt gezien dat we hebben gemist, met een van de auteurs wil praten of een vraag hebt die hierboven niet is beantwoord, stuur ons dan hieronder een bericht of mail naar info@europe2031.ai.

NAAM *

E-MAIL *

BERICHT *



Verify you are human



BERICHT VERZENDEN

Please fill in your name. (missing-name)